

**PYTHON REGIUS
VAN EERSTE GENERATIE (F1)
TOT TWEEDE GENERATIE (F2)
IN GEVANGENSCHAP**

Door: C.M. Langeveld, Cantharel 12, 2925 DJ Krimpen aan de IJssel.

Inhoud: Inleiding - Mijn dieren en het terrarium - Voedselopname - De kweek - Slot - Literatuur.

* * *

INLEIDING

Python regius is een uit West-Afrika afkomstige, kleine pythonsoort die koningspython of ook wel balpython wordt genoemd. De laatst genoemde naam hebben de dieren te danken aan het feit, dat zij bij ernstige verstoring zich als een bal oprollen, waarbij de kop van het dier tussen de lussen van het lichaam wordt verborgen. Deze slang wordt regelmatig aangeboden in de reptielenhandel. Het gaat hier meestal om wildvangdieren die nogal wat startproblemen vertonen. Deze problemen worden mede veroorzaakt door inwendige en uitwendige parasieten (wormen, teken en bloedluis) en voedselweigeren, al dan niet veroorzaakt door genoemde parasieten en stress alsmede ondeskundig handelen van de koper/houder (Van de Bijl, 1992; Mattison, 1988, Mehrrens, 1987). Mede door bovengenoemde feiten, wordt *Python regius* dan ook vaak als een lastige slang in het terrarium gezien. De laatste paar jaar wordt er echter steeds meer met deze slang gekweekt, waaruit blijkt, dat ze, mits onder de juiste omstandigheden gehouden, geen problemen hoeft op te leveren.

Tot nu toe werd er, voor zover mij bekend, niet geschreven over het houden van nagekweekte (F1) dieren van deze soort in het terrarium. Met dit artikel wil ik daar een einde aan maken, alsmede een extra dimensie hieraan toevoegen, namelijk het kweken met F1- dieren tot F2-dieren.

MIJN DIEREN EN HET TERRARIUM

Ik ben in het bezit van vier nakweekexemplaren van *Python regius*. Het betreft hier één man en twee vrouwen (M1, V1 en V2) die respectievelijk in 1988 (M1) en in 1989 (V1 + V2) zijn geboren bij Klein-Kiskamp, (Klein-Kiskamp, 1989, 1993). Het tweede mannetje (M2) is een nakweekdier van de Stichting Koninklijke Rotterdamse Diergaarde (Diergaarde Blijdorp) te Rotterdam en is geboren in 1990. Alle dieren kocht ik ongeveer een à twee maanden na de geboorte. Het geslacht van de dieren werd op éénjarige leeftijd door sondering vastgesteld.

De jonge slangen bracht ik in eerste instantie onder in kleine malcronbakjes met een afmeting van 30x20x20 cm (lxbxh). Deze bakjes plaatste ik op een warmtekabel die gedurende 24 uur de bakjes gedeeltelijk verwarmde. Op de bodem van de bakjes had ik keukenpapier gelegd. Verder voorzag ik het bakje van een doosje en een klein waterbakje. Om de andere dag sproeide ik in de bakjes om de luchtvochtigheid hoog te houden. Toen de dieren eenmaal een jaar oud waren, sproeide ik alleen nog maar tijdens de vervellingsperiode in het terrarium.

Foto 1: Python regius, man M2; male M2.
Foto C.M. Langeveld.

Foto 2: Python regius, uitkomende jongen; hatching youngs.
Foto C.M. Langeveld.

De slangen waren in het begin vrij schuw en lagen dat ook gedurende het grootste deel van de dag in het doosje. 's Avonds werden de dieren actief en kropen soms uren lang door het bakje. Dit gedrag vertonen zij nu nog.

Nadat ze een lengte van ongeveer 60 cm hadden bereikt, werd ieder dier afzonderlijk in een terrarium van 80x40x60 cm (lxbxh) ondergebracht. Ieder terrarium is voorzien van bodemverwarming die ongeveer ¼ van het bodemoppervlak bestrijkt. Deze bodemverwarming brandt de gehele dag. Naast de bodemverwarming wordt ieder terrarium gedurende het hele jaar 12 uur per dag verlicht door een spot van 25 watt. Halverwege het terrarium bevindt zich een ligplank die de dieren de gelegenheid geeft om te zonnen. Op de bodem ligt ongeveer drie cm zaagsel. In het terrarium staan twee dozen die als schuilplaats dienen. Een stuk notenwortelhout en een grote waterbak completeren het geheel.

VOEDSELOPNAMEN

De jonge dieren aten van het begin af gretig biggen (muizen van ca 2 weken oud) en groeiden voorspoedig. Terwijl de slangen aten, kon ik rustig in het slangenvertrek doorwerken zonder dat de dieren daar hinder van ondervonden. Van stress was dan ook geen sprake. Later kon ik de dieren zelfs fotograferen (met flitslicht) tijdens het eten, zonder dat de dieren daar last van hadden.

De jongen aten het gehele jaar door, met uitzondering van mannetje 1, dat elk jaar een langere periode vastte. Deze vastenperiode duurde 3 (1992), 5 (1990) of 7 (1991) maanden. Tijdens deze periode bood ik regelmatig muizen en ratten aan in diverse maten en kleuren. Het dier weigerde in genoemde perioden echter al het voedsel. Van de ene op de andere dag begon het vervolgens weer met eten.

Toen de slangen ongeveer 80 cm lang waren, bood ik ze naast volwassen muizen ook jonge ratten aan, zowel dood als levend en in diverse kleuren. Ik geef de volwassen slangen eenmaal in de twee weken twee muizen of jonge ratten te eten. Opvallend hierbij is, dat vrouwtje 1 alleen muizen, zowel gekleurd als wit, eet en geen ratten. Als ik haar eerst een rat aanbied ter grootte van een volwassen muis of groter, weigert zij die te eten of zelfs ook maar te wurgen. Geef ik haar hierna een volwassen muis dan wordt die vrijwel direct gedood en gegeten.

DE KWEEK

In 1991 waren de dieren respectievelijk $\pm$ 100 (V1), 90 (V2 en M1) en 80 (M2) cm lang. Mannetje 1 was iets achtergebleven in groei, waarschijnlijk door de diverse vastenperioden. Mannetje 2 was uiteraard kleiner door zijn jonge leeftijd.

Ik heb geen stimuli gebruikt om de dieren zich te laten voortplanten, behoudens dan dat ik de mannetjes bij de vrouwtjes in het terrarium plaatste. Ik moet hierbij opmerken, dat de terraria op zolder staan. Deze zolder wordt erg warm in de zomer (30-34°C) en in de winter koud (minimum temperatuur 15°C). Tevens komt er direct daglicht in het vertrek. In oktober 1991 plaatste ik voor het eerst M1 bij V1 en M2 bij V2 in het terrarium. De mannetjes haalde ik na twee dagen weer bij de vrouwtjes weg. Later zou ik deze handelingen nog enkele malen herhalen (zie tabel).

Alleen M1 en V1 schenen interesse in elkaar te hebben, hetgeen resulteerde in diverse paringen, die in tijdsduur sterk van elkaar verschilden. M2 en V2 vertoonden geen enkel paringsgedrag. Om deze reden stopte ik na drie keer met de dieren bij elkaar te plaatsen. Kennelijk was het mannetje te jong of het vrouwtje te klein (of beide).

Aanvankelijk kreeg ik niet de indruk, dat vrouwtje 1 drachtig was. Zij werd wel dikker vanaf ongeveer het midden van haar lichaam tot aan de staart, maar dit kon ook te wijten zijn aan de grote hoeveelheden muizen die zij gedurende de eerste maanden van 1992 had gegeten. Vanaf januari 1992 richtte ik een broedplaats voor het vrouwtje in. Deze broedplaats bestond uit een plastic schoenendoos, die gedeeltelijk gevuld was met uitgekookt sphagnum. Deze schoenendoos plaatste ik op de bodemverwarming. Vanaf maart van dat jaar stopte het vrouwtje met eten en in april zag ik, dat zij elke dag langere tijd onder de spot lag te zonnen, een gedrag dat geen van mijn dieren tot dan toe had vertoond. Dit waren voor mij de eerste tekenen dat zij vermoedelijk drachtig zou zijn.

Op 20 april 1992 was ik er van overtuigd dat zij drachtig was, gezien het feit, dat ze in de schoenendoos op de warmtekabel lag, waarbij zij het lichaam had gedraaid, zodat het leek of zij op haar rug lag. Vanaf die tijd wisselde zij steeds van plaats tussen de zonneplaats en de plastic schoenendoos.

Op 26 april 1992 vervelde ze. Dertig dagen na de vervelling, op 24 mei 1992, legde het vrouwtje vijf grote witte eieren in de plastic schoenendoos. Met haar lichaam lag ze om haar eieren heen gewikkeld. De eieren nam ik uit het terrarium en legde ik in een broedstoof, waar ze bij een temperatuur tussen de 29 en 32°C en bij een luchtvochtigheid van 100% werden uitgebroed. Als substraat gebruikte ik uitgekookt sphagnum. Bij het verwijderen van de eieren moest ik het vrouwtje van de eieren halen. Opmerkelijk vond ik, dat zij het legsel niet verdedigde door te blazen of te bijten. De schoenendoos liet ik, na het weghalen van de eieren, nog twee weken in het terrarium staan. Het vrouwtje kroop hier in het begin nog vaak in en ging er dan, alsof er nog eieren lagen, opgerold in liggen. Dit gedrag verdween na ongeveer een week. Ze at diezelfde dag nog twee volwassen muizen.

De eieren kwamen allemaal tussen 23 en 26 juli 1992, na 60 tot 63 dagen, uit. De jongen wogen respectievelijk 60 (1), 63 (2,3 en 4) en 64 (5) gram. Na elf dagen vervelden de dieren. Een week na de vervelling aten vier van de vijf jonge pythons zelfstandig biggen. Nummer 5 at pas 5 weken na de vervelling zelfstandig. Dit dier heb ik overigens tussentijds niet gedwangvoederd. Alle jongen waren vrij schuw. Overdag lagen zij in hun schuilplaats en 's avonds kropen zij door de bakjes. Twee van de vijf waren erg agressief en derhalve niet zonder risico van verwondingen vast te pakken. Een grote pincet diende bij deze dieren als oplossing.

Vijf weken na de geboorte vervelden de vier eerder genoemde jongen voor de tweede keer. Eén van de jongen at na genoemde vervelling ook vijf dagen oude nestratten. De jongen huisvestte ik op de zelfde manier als indertijd hun ouders.

SLOT

Uit de hiervoor geschreven gegevens kan men naar mijn mening concluderen, dat *Python regius*, zowel eerste (F1) als tweede (F2) generatie, als makkelijk te houden slangen bestempeld kunnen worden. Hopelijk dat in de toekomst meer nakweek dieren, zowel 1e als 2e generatie, beschikbaar zullen zijn voor de liefhebbers. Door gerichte kweek met deze interessante pythons, zouden we de, vaak illegale, importen van deze dieren mogelijk kunnen stoppen of in ieder geval beperken.

LITERATUUR

- Bijl, P. v.d., 1991. Het houden en kweken van de Koningspython (*Python regius*). *Lacerta* 50 (2): 88-95.
- Klein Kiskamp, P., 1989. Ondanks alles nakweek van *Python regius*. *Litt. Serp.* 9 (2): 68-73.

Klein Kiskamp, P., 1993. *Python regius*, kweekresultaten over vier jaar. Litt. Serp. 13 (?).

Mattison, C, 1988. Keeping and breeding Snakes. 90-91. Blandford Press, London.

Mehrtens, J.M., 1987. Living Snakes of the World. 62. Sterling Publ. Co., Inc., New York / Blandford Press, Dorset.

Datum	Duur
221091	> 6 uur
291091	> 1 uur
281191	> 17 uur
081291	> 8 uur
170192	> 1 uur
290292	> 8 uur

Tabel: copulatie tussen man 1 en vrouw 1; > = meer dan; duur van de copulaties + of - 2 uur.

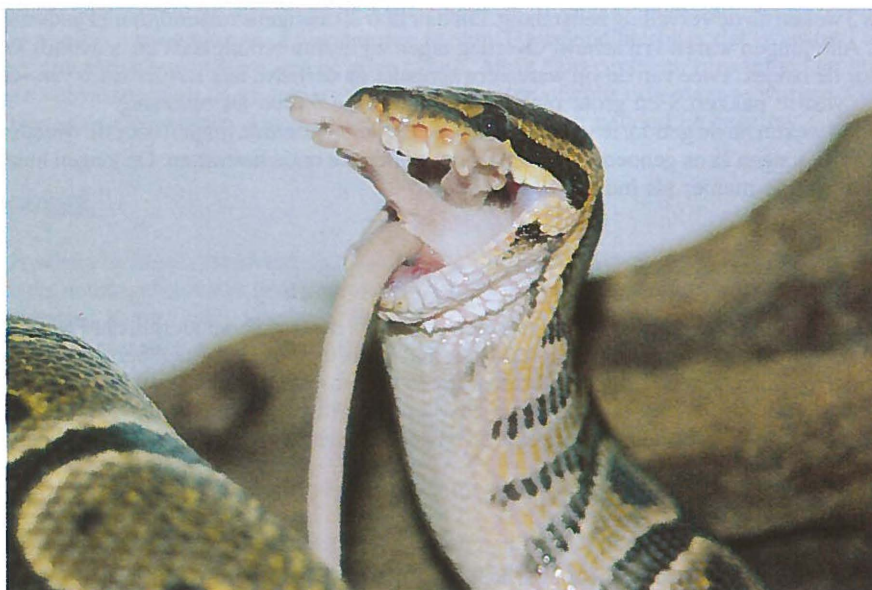

Foto 3: *Python regius*, een rat etend; eating a rat.
Foyo C.M. Langeveld.